

At Plan & Arkitektur AS
Postboks 1232

9262 TROMSØ

Vår ref.:
18/343-17
Løpenr.:
53921/18

Saksbehandler:
Ragnhild Myrstad
Tlf. dir.innvalg:
77 78 82 10

Arkiv:
L12 SAKSARKIV
Deres ref.:

Dato:
28.08.2018

TROMSØ KOMMUNE - DETALJREGULERING, PLAN ID 1897 - OLAVSVERN, RESULTAT AV §9-UNDERSØKELSE, INNSPILL OM KULTURMINNER

Vi er nå ferdig med §9-undersøkelsen av planområdet på Olavsvern og vil med dette informere om resultatet. Opprinnelig hadde vi varslet behov for flateavdekking langs vegen som fører inn til Olavsvern, da det ut fra plankartet kunne se ut som om den skulle utvides. Vi fikk forsikringer i e-post av 02.07.18 fra Monalf Figenschau i AT Plan & Arkitektur AS, om at det ikke skulle gjøres utvidelse av vegen fra Olavsvern og frem til og med krysset E8. Denne delen ble derfor tatt ut av vår undersøkelse.

Det ble ikke funnet automatisk freda kulturminner innenfor planområdet.

Det ble imidlertid registrert kulturminner fra nyere tid innenfor planområdet. Det dreier seg om rester etter gårdsbosetning fra tiden før stedet ble et militært område og om krigsminner og militære strukturer fra tiden etter krigen. Fra 2.verdenskrig ble det registrert skytestilling, kanonstilling, sirkulær struktur m.m., se nærmere informasjon i rapporten.

Innenfor planområdet ligger den tidligere marinebasen på Olavsvern som er et spesielt kulturminne fra den kalde krigen med fjellanlegg m/tørredokk for ubåter m.m. I tillegg er det en stor bygningsmasse knytta til anlegget (kasernebygg, tuneller, store lagerhaller, verksteder og dypvannskai m.m.) Anlegget var viktig da landsdelen var NATOs frontlinje mot Sovjetunionen under den kalde krigen.

Riksantikvaren og den regionale kulturminneforvaltningen har et høyt fokus på krigens kulturminner og vår egen tids militærhistorie. Dette er også et tema som vekker stor interesse i kommunene, og mange frivillige aktører arbeider med å kartlegge og formidle denne historien. Målet er å sikre bedre kunnskap og oversikt over en større bredde av krigsminner, særlig de mindre kjente historiene som er lite dokumentert med fysiske spor. Dette kan bidra til å belyse og nyansere kunnskapen vi har om andre verdenskrig og den kalde krigen i Norge.

Tromsø kommune arbeider for tiden med en kulturminneplan. Det vil være naturlig å vurdere kulturminnene på Olavsvern i denne sammenhengen.

Innspill til planarbeidet

1. Skulle det under arbeid komme frem spor etter eldre aktivitet og bosetning, må arbeidet stanses og kulturvernmyndigheten må kontaktes umiddelbart. Dette må komme frem av planens dokumenter.
2. Vi ber om at strukturene fra nyere tid blir ivaretatt og regulert til hensynssone c) med bestemmelser som har til hensikt å bevare dem i fremtida. Dette gjelder krigsminnene fra 2.verdenskrig og strukturene fra gårdsdrifta på stedet.
3. Kulturminnene fra den kalde krigen på Olavsvern representerer viktig samtidshistorie i nasjonal og internasjonal sammenheng. Anlegget var lukket og topp hemmelig i alle år. Anlegget og historien knyttet til det bør formidles til allmennheten. Det ligger et stort potensial for reiseliv, kultur- og kreative næringer i denne historien, der historieformidling og gjenbruk av anlegget kan være aktuelle tema. Vi anbefaler at Tromsø kommune vurderer om hele eller deler av marinebasen på Olavsvern skal reguleres til hensynssone c) med bestemmelser som ivaretar og åpner opp tilgangen til dette unike kulturminnet.
4. Hvis noe av bygningsmassen skal rives, bør en sikre dokumentasjon.

Vi viser til mer detaljert beskrivelse av nyere tids kulturminner i vedlagt rapport.

For samiske kulturminner, viser vi til egen uttalelse fra Sametinget.

Med vennlig hilsen

Anne-Karine Sandmo
fylkeskonservator

Ragnhild Myrstad
konservator/arkeolog

Dette dokumentet er godkjent elektronisk og krever ikke signatur.

Vedlegg: Rapport fra §9-undersøkelsen

Kopi:
Sámediggi/Sametinget, Ávjovárgeaidnu 50, 9730 KARASJOK
Tromsø kommune, Rådhuset, Postboks 6900 9299 TROMSØ